

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SZABADOS JÓZSEF

Szerkesztőség
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

X. évfolyam.

Csongrád, 1912. április 14.

15. szám.

Illetlenség.

A csütörtökön tartott közgyűlésen, mikor a gőzfürdő szünetelése miatt dr. Buk Herman interpellációt intézett az előljáróságához, a gőzfürdő tulajdonosa, Farkas Ignác gyógyszerész — bár a felszólaláshoz nem volt joga, mert hiszen interpellációhoz hozzászólni s azt tárgyalni nem lehet — felállt és mint kijelentette, felelni akart a Csongrádi Ujság legutóbbi számában a gőzfürdőről megjelent közleményre. Majd pedig mikor ezt Hegyi Antal elnök nem engedte meg, kijelentvén neki, hogy a hirlapi támadásra feleljen hirlapilag, akkor Farkas Ignác az interpelláló dr. Buk Hermannal, továbbá Hegyi Antal elnökkel szemben olyan beszédmodort használ felszólalásában, mely nem művelt emberhez, de béres legényhez sem lett volna illő dolog.

Már maga az a tény botrányos volt, hogy ő ezen ügynél felszólalt. Ez azonban még hagyján lett volna, ha felszólalása a tisztesség és tárgyilagosság határai között mozgott volna. Am Farkas Ignác, aki művelt, úri embernek tartja magát, nem elégedett meg azzal, hogy felszólalhatott, hanem sértésekkel és gyanúsításokkal illette nemcsak az interpelláló képviselőt, hanem az elnököt is, aki pedig a legtárgyilagosabban vezette a közgyűlést s még azt sem tette meg, amihez joga lett volna és amit a rend is megkövetelt volna, hogy Farkas Ignácot ne engedje az interpellációhoz hozzászólni.

Kritikán aluli eljárás volt Farkas Ignácól az is, mikor felszólalásába a téglagyárat kezdte belekavarni, amelylyel Hegyi Antal személyét szándékozott meggyanúsítani; valamint kritikán aluli dolog volt az is, mikor azt állította, hogy őt kenyéririgységből üldözik. Ugyan kicsoda? Hát talán dr. Buk Herman gőzfürdőt akar csinálni?

Kérdjük tisztességes dolognak mondható-e az olyan eljárás, hogy mikor egy községi képviselő a közügy érdekében felszólal, akkor azon egyén, aki ezen ügyben vagyoniilag érdekelt fél, a felszólalót meggyanúsítsa? És tisztességes dolog-e az, hogy mivel az elnök nem engedte meg, mert jogtalan volt, hogy Farkas Ignácot kívül még Rosenberg Ede is védelmezze, a közügy rovására, Farkas Ignác érdekeit, akkor Farkas Ignác az elnököt ezért durván megtámadja és Hegyi Antal személyére célozva azt kiabálja, hogy ő neki még nem kellett Amerikába menni?

Vagy talán az művelt emberhez való eljárás volt, mikor Farkas Ignác dr. Buk Hermannak azért, mert az szóvátette és kifogásolta Farkas Ignác illetlen modorát és úri emberhez nem illő viselkedését, azt kiabálta, hogy fogja be a száját?

Vagy talán az korrekt dolog volt, hogy

mikor a Vári István interpellációjánál az egyik tanácsnoknak nem engedte meg az elnök, hogy a tárgyhöz hozzászóljon, Farkas Ignác a legilletlenebbül azt kiabálta, hogy szép közgyűlés az ilyen, ahol az embert még szólni sem engedik?

Vagy talán megengedhető dolog az olyasmi, amit Farkas Ignác cselekedett, mikor a hajóhid kölcsönügyét tárgyalták, hogy folyton sértő célzásokat tett képviselő társára, dr. Buk Hermannra, aki azt merészelt állítani, hogy a kölcsönügy a birtokosság magánügye, s nem tartozik a közgyűlés elé? Hiszen ugyanez a képviselő testület december 20-án tartott ülésében kimondotta, hogy a nagyréti birtokosság meg van alakulva s a Szabados indítványa, melylyel a dr. Szarka Mihály díjait a birtokosság javára lejjebb akarta szállíttatni, nem tartozik a közgyűlés elé, hanem ez a birtokosság ügye. Tehát ha akarom vemhes, ha akarom, nem vemhes?

Hegyi Antal elnök helytelenül járt el, mikor Farkas Ignácot, aki a többszöri rendreütasítás dacára sem viselkedett tisztességesen, a közgyűlésből való távozásra fel nem szólította. És hibáztatni lehet Sólya Gyulát is, akinek egy szava sem volt ahhoz, hogy az elnöklő bíró személyét, aki a közgyűlés tárgyilagossága vezetésé által a Farkas Ignác durva támadásait ki nem érdemelte, az inzultusok ellen megvédje.

A közgyűlési terem nem korcsma, tehát olyan modorban való diskurálásnak, mint amelyet ott Farkas Ignác, aki művelt, intelligens embernek tartja magát, csütörtökön folytatott, semmi helye nincsen, még akkor sem, ha a közgyűlésen véletlenül a Farkas Ignác érdekeibe ütköző dologról van is szó.

Viharos községi közgyűlés.

Csütörtökön, április hó 11-én, délelőtt tartotta meg Csongrád község képviselő testülete a havi rendes közgyűlését, mely mindjárt az elején viharral kezdődött.

Hegyi Antal bíró a közgyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére felkérte Kajtár Sándor, Turi A. János és Forgó József képviselőket. Majd pedig megemlékezett arról, hogy április 11-ike, mint a 48-as törvények szentesítésének évfordulója, nemzeti ünnep s azért indítványozta, hogy ezen nap emléke a közgyűlés által jegyzőkönyvileg örökíttessék meg, mit a közgyűlés egyhangulag magáévá tett.

Ezután Sólya Gyula főjegyző bejelentette, hogy a rendes tárgyakon kívül még póttárgyak is vannak. Bejelentette továbbá, hogy dr. Szivák Imre volt csongrádi képviselő elhunyt a kalmával a község részéről annak temetésén megjelent, egyben pedig indítványozta, hogy a közgyűlés Szivák emléket jegyzőkönyvben örökítse meg, halála felett pedig az özvegynek, részvétét fejezze ki.

Ludrovai Tóth István ellene volt a Sólya indítványának s felhozta, hogy a Törlesztési banknál, melynek Szivák elnöke volt, milliók tuntek el s azért lett Szivák öngyilkos. Majd pedig mi-

kor Sólya erre megjegyzést tett, oly zajos vita következett, hogy Ludrovai és Sólya csaknem hajbakaptak egymással. A vitatkozásnak aztán Hegyi Antal vetett véget azzal, hogy kérte L. Tóth Istvánt, hogy mérsékelje magát, mert a közgyűlés tartozik Szivák emlékének annyival, hogy azt jegyzőkönyvben megörökítse, annyival inkább, mert Szivák bizalmával visszaéltek s azért lett öngyilkos. Ne vitatkozzanak tehát tovább. Ezután feltette a kérdést a Sólya indítványára, melyet a közgyűlés el is fogadott.

A tárgysorozat megkezdése előtt dr. Buk Herman a gőzfürdő szünetelése tárgyában terjesztett interpellációt az előljáróságához. Elmondja, hogy a fürdőtulajdonos a községgel kötött szerződésben kötelezettséget vállalt el a fürdő üzemben tartására. Mivel itten üzletből van szó, nem lehet méltányosságról beszélni... (Farkas Ignác és Szőke Pál közbeszólásokkal akarják az interpellációt lerontani)... mondja ki tehát a közgyűlés, hogy ha a fürdő továbbra is szünetel, úgy per útján fogja a fürdőtulajdonost a szerződés betartására szorítani.

Bár a tanácskozási szabályok szerint interpellációknál harmadik személyek nem szólhatnak fel, ezt Farkas Ignác figyelembe nem vette, hanem fölállott és azon kezdte, hogy mivel az interpelláció őt mint fürdőtulajdonost érintette, majd felelni fog rá, de nemcsak erre, hanem az egyik helyi lapban a fürdőről megjelent dologra is. Hegyi Antal elnök azonban kijelentette neki, hogy nem engedheti meg, miszerint a hirlapra vonatkozólag a közgyűlésen feleljen, azt intézze el hirlapilag.

Farkas azután azzal kezdte, hogy ő a kapott négy házhelyet feltöltette, mely 2800 koronába került. A fürdőt pedig berendezte úgy, hogy az országban párja nem volt. De hát kevés volt a fürdővendég, alig 15—20-an látogatták helyből, úgy hogy mindig rá fizetett. Hét év alatt a csövek elromlottak, a kazánt pedig megette a rozsdá. Ő meg fogja a fürdőt csináltatni, de az nem megy olyan hamar, mert annak jó idő kell. Majd jegyzőkönyveket olvasott fel, mely után oda lyukadt ki, hogy vannak, akik a fürdőt kenyéririgységből üldözik. Ezután a téglagyárat kezdte belekeverni, melylyel Hegyi Antalra akart célzást tenni, mert hiszen ő volt az, aki megpendítette azt az eszmét, hogy a Keresztény gőzmalom is csináljon téglagyárat.

Hegyi Antal elnök figyelmeztette Farkas Ignácot, hogy a téglagyár nem tartozik a fürdőhöz. Farkas azonban a figyelmeztetést semmibe sem véve, tovább is másról beszélt, akár csak Bodóné, mikor a bor árát kérték, mire az elnök őt rendre utasította.

Farkas szavaira dr. Buk azon megjegyzést tette, őt nem személyes érdek vezette felszólalásában. Ő látott már embereket, akik milliókat vesztek el egy szerződési kötelezettségnél, de azért a szerződést becsülettel betartották. Mig gőzfürdő nem volt, az izr. hitközség tartott fen fürdőt, de mikor gőzfürdő lett, azt megszüntették. Ha Farkas lemond a fürdőről, ő tudja, lesznek, akik megint építeni fognak, ha nem majolikából is, de azért az lesz olyan, hogy az igényeknek megfelel.

Sólya Gyula a dr. Buk szavaira reflektálva kijelentette, hogy az megismétlése a multkori interpellációjának. A fürdő ügy iratait, mihelyt az ügyész hazajön, azonnal kifogja annak adni a pör megindítása végett. Más kérdés az azután, hogy kívánhatja-e a község azt, hogy tönkre tegyenek egy embert. Felhozta végül, hogy mióta vízvezeték van Csongrádon, azóta 90 fürdőszoba van Csongrádon. Kéri hogy vegyék válaszat tudomásul.

A fürdőhöz Rosenberg Ede szintén felakart szólalni, Hegyi Antal elnök azonban figyelmeztette, hogy nem szólalhat fel, mert ahhoz nincs

joga. Farkas Ignác emiatt lármázni, majd mikor az elnök csendre intette, azzal gorombászkodni kezdett. Dr. Buk erre ismét felszólt és kifogásolta azt a modort, melyet Farkas Ignác tanusit. Ezért Farkas dr. Bukkal is gorombászkodni kezdett. Miután az elnök újra rendre utasította, feltette a kérdést, mire a közgyűlés a Solya választ tudomásul vette.

A zaj lecsillapodása után Ludrovai Tóth István a bollenőző bizottság felől intézett kérdést az előjárásról, azonban annak ezidőszerinti működéséről az előjárás nem tudott kielégítő felvilágosítást adni.

Vári István képviselő pedig azt kérdezte az előjárásról, hogy van-e tudomása arról, hogy a Temető-utca sarkától a vasútig terjedő kövezett ut hullámosra van építve? Az interpellációra Farkas Mór mérnök válaszolt s azt mondta, hogy az út terv szerint készült s a feltöltésre nincs pénz. (Farkas Mór válasza alatt egyik tanácsnok közbeszólt, akit az elnök figyelmeztetett, hogy nincs joga beszélni. Farkas Ignác ezért ismét kiabálni kezdett, amiért Hegyi Antal őt ismét rendre utasította.) Miután a közgyűlés mérnök választ sem Vári István, sem a közgyűlés nem vette tudomásul, ezért a következő felülvizsgálására bizottság lett kiküldve.

Ezután a tárgysorozatra tért át a közgyűlés. Első tárgya a Baranyi-féle házvétel volt. Solya ismertette az ügyet. Szerinte, ha közgyűlés ezt a házat, melyben az iskola most is van, megveszi, hosszú időre megszűnik a városi iskolák kérdése. A 12.000 korona vételár a vadászati haszonbérlet és az iskola fenntartási összegből lenne fedezve. Dr. Buk Herman kérdésre felvilágosítást adott az alapok terhére is, majd megjegyezte, miszerint a vétellel elakarja kerülni azt a 85.000 korona kiadást, melyre új iskola építése által kötelezte magát a község.

Rosenberg Ede sokalja a vételárat, mert az az épület nem éri meg azt az összeget, melyet Baranyi kér érte s ezért fixirozni akarja a vételárat, melyet érte a község adjon. Majd Solya azon kijelentésére, hogy Baranyi a házat 12.000 koronánál olcsóbban nem adja, megjegyezte, hogy más még tizezret sem ad érte, ha 20 évig ott áll is az.

Dr. Buk nem bánja, ha a község meg is veszi a házat, de írjon fel a miniszterhez segély iránt s ő reméli, hogy azt meg is fogja kapni. E tekintetben indítványt is ad be.

Dr. Szarka Mihály pedig azt ajánlotta, hogy mielőtt a közgyűlés a vételbe belemerne, kérje fel a tanfelügyelőt, hogy nézze meg az iskolát, hogy nem tesz-e kifogást ellene?

Solya kijelentette, hogy ebbe nem egyezhet bele, mert ha a határozatot a májusi megyei közgyűlésre jóváhagyás végett be nem terjeszti, úgy össze nem tud iskolát adni, mert a bérlet összelejár. A tanfelügyelő 1907-ben megfelelően tartotta az épületet, míg most azt mondhatná, hogy nem felel meg. Az épület a községnek megéri a 12.000 koronát s ezért kéri, hogy fogadják el az ajánlatot.

Rosenberg Ede Solya szavait honorálja, de botrányosnak tartja, hogy Baranyi azért kér a házért annyit, mert tudja, hogy a községnek szüksége van rá. Ajánlja, hogy a község a saját telkein 25.000 K költséggel építsen új iskolát.

Dr. Buk szerint csupán 4 tantermes iskolát kell építeni, melyet a 12.000 korona vételárból és az átalakítási költségből fel lehet építeni s az különb lesz, mint a mostani. Amire Solya azt mondta, hogy ők nem olyat építhetnek, amilyent akarnak, hanem amilyent az állam állam követel.

Az ügyszóhoz meg dr. Szarka Mihály szólt fel és ajánlotta, hogy halasszák el az ügyet nyolc napra s akkor határozzanak, amibe Solya nem ment bele. Szavazásra kerülő a dolog, a megvételt szótöbbséggel elejtette a közgyűlés.

Második tárgya a Vince Testvérek kérelme volt, melyben téglagyár céljaira a községtől örökáron 10 hold telket kérnek.

Az előjárás javasolja a kérelem teljesítését, oly módon azonban, hogy a terület árverésen adassék el azon kikötéssel, hogy a vevők a téglagyárat egy éven belül tartoznak felépíteni.

Ezen javaslatot dr. Buk azzal kérte megtoldani, hogy kötéssék ki bánatpénz is, nehogy úgy járjunk, mint a fürdővel. Mit a közgyűlés évi 1000 korona összegben el is fogadott.

A fedeztetési állomás mellé egy konyhahelyiség építése lett elhatározva.

Ludrovai Tóth István azon indítványát, hogy a földművelésügyi minisztertől kérjen a község 50 drb Csáky-féle magyar tehenet kedvezményes áron az itteni gazdák részére, Solya Gyula elutasítani kérte, mert Ludrovai kérvényében nem jelölte meg azt, hogy kik vennék azt igénybe.

Ludrovai csodálkozik az elutasításon, mert köztudomású, hogy a nyugoti 1200-1800 koronás fajmárkák itt elesenevészesednek. Az itteni éghajlatnak megfelelő magyar marhát pedig 600 koronáért is lehet kapni. Ő azért adta be indítványát a közgyűléshez, mert ha a hatóság adja be a kérvényt a miniszterhez, annak lesz foganatja. Ha azonban ő adja be, akkor elutasítják, mert ő 48-as.

Dr. Buk szintén pártolta az indítványt, melyre Solya azt jegyezte meg, hogy aki kér, az az előjárás által kap is. A végén aztán az lett határozva, hogy az előjárás ki fogja hirdetni, hogy jelentkezzenek a gazdák s a jelentkezők részére majd kérelmezni fogják a teheneket.

A közgyűlés örömmel vette tudomásul, hogy a kereskedelemügyi miniszter a Csongrád-tiszaföldvári vasútra előmunkálati engedélyt adott s megbizta a mérnököt, bírót és jegyzőt a tervezet kivételével.

Farkas Ignác ezzel kapcsolatosan felhívta a közgyűlés figyelmét a Felegyháza felé való esteli közlekedés hiányaira, mely azonban felesleges volt, mert mint ez tárgysorozatban később tudomás vétel végett sorra került, a vármegyei közgyűlésen már határozat történt oly irányban, hogy a törvényhatósági bizottság kérni fogja, miszerint az Orosháza-felegyházi vonalon még egy tehervonat legyen beállítva, továbbá, hogy az esti vonat Budapest felé csatlakozást nyerjen.

A váci püspök személyét érintő előbbi közgyűlési határozatot egyhangúlag visszavonta a közgyűlés.

Ezután pedig elhatározta, hogy a vágóhidnál 500 korona költséggel sertéssperzselőt létesít.

A vármegyei közigazgatási bizottság határozata folytán a járványkórházat a mostani alacsony kerítés helyett 3 méter magas kerítéssel fogja bekeríteni, mely a mostani kerítés felhasználásával 3056 korona költségbe kerül. A kórház berendezésének felügyeletével pedig évi 150 korona díjért Kovács Elemér jegyzőt bízta meg.

Buday János építész kérelmére a csongrádi szinkör tervezési díjat 2% ról 4%-ra emelte fel. Ezen összeget ugyanis az építő vállalkozó fogja valamikor fizetni, s 10 éven belül nincs kilátás arra, hogy itt színház épüljön, miért ne legyen hát a közgyűlés gavallér?

Miskolc Ferenc iktatónak 200 korona fizetési előleget, a csongrádi dalárda részére pedig 100 korona segélyt szavazott meg.

Bubenik Antal kertész kérelmét szintén teljesítette s a multkor megszavazott végkielégítési összeget 100 koronával felemelte, s a facsemeték kiárúsítására adott időt meghosszabbította.

Elhatározta, hogy 35 koronáért 1000 drb „Hogyan védekezzünk a peronospora ellen” című füzetet hozat és azt a szőlősgazdák közt kiosztatja.

Pintér Imre lovasrendőrnök 3 havi fizetési előleget adott.

Nagyobb vitát okozott az, mikor a hajóhid átalakítása alkalmával kifizetetlenül maradt 61 ezer koronának kölcsön útján való megszerzése került tárgyalás alá.

Solya Gyula ismertette a javaslatot, mely az volt, hogy addig, míg az eladatlanul álló 61 hold meder eladásra kerülhet, vegyenek fel 60 ezer korona kölcsönt valamelyik helyi takarékpénztárból.

Dr. Buk Herman szerint ez jogilag nem állhat meg, mert ez a birtokosoknak saját ügye. A község annak pénzt nem vehet fel. A birtokosság ügyeit olyképp intézik, hogy árlejtést nem hirdetnek, hanem a pénzt derűs-borúra költik. Példa erre a kerékvető ügye is, melyet ócska sinekből terveztek s ehelyett drága köveket vásároltak.

Dr. Buk szavaira Solya válaszolt, s azt mondta, hogy a hajóhid és kerámit út készítését a képviselő testület fogadta el. Tehát a kiütésekről is a képviselő testületnek kell gondoskodni. (Beszéde közben Farkas Ignác folyton közbeszólt s ezt az elnök figyelmeztetésére sem hagyja abba, megjegyzéseket tesz az ügyvédekre, mely tulajdonképpen dr. Buknak szólt.) Ő megteszi, hogy ezen ügyből kifolyólag fegyelmet kér maga ellen.

Dr. Buk elismeri, hogy a hajóhid átalakítását a közgyűlés tárgyalta, csak hogy mikor Solya ezt előterjesztette, akkor azt mondta, hogy ennyi meg ennyi rengeteg pénz van, s most kiderül, hogy adósságot kell fölvenni.

Ludrovai Tóth István szintén amellett érvelt, hogy a kölcsön fölvevése nem tartozik a közgyűlés elé. Kérde, ki iratta alá azt a szerződést, mellyel dr. Szarkának 15% ot adtak semmiért? Az vegye föl a kölcsönt is. Ő nem hajlandó azt megszavazni s kéri a napirendről levenni.

Ludrovai után ismét Solya állt fel szólásra, s azt igyekezett bizonyítani, hogy a rét értékének emelkedését a hajóhidnak lehet köszönni. Felolvassa a nagyréti birtokosságra vonatkozó szabályrendeletet, mely után kérte javaslatának elfogadását, melyet a közgyűlés zajos közbeszólások közt el is fogadott.

Tudomásul vette a közgyűlés, hogy a miniszter elvállalta az ipariskola államosítását és átveszi a mostani tanítókat is, csupán a fizetések határidejét kérte meghatározni, melyet a közgyűlés meg is tett.

A László Ignác által kért 300 korona fizetési előleget megszavazta.

Végül elfogadta Vas Mártonnak az ujfalusi föld haszonbérletére vonatkozó ajánlatát, mely szerint az eddigi bérösszegeknél 10% kal többet fog fizetni. A bérlet tartamát azonban 6 év helyett csupán 3 évre hosszabbította meg.

A mindvégig zajos közgyűlés délben ért véget.

Urak.

A csongrádi rom. kath. plebánosi állás betöltésének idejében egyike voltunk azoknak, akik Hegyi Antal kineveztetése érdekében minden lehetőt elkövetünk, sőt felelős szerkesztőnk a községi képviselő testületben indítványt is terjesztett elő, a kinevezendő plebános fogadtatása alkalmával követendő magatartásra nézve is. Ezen indítvány minden különös sértő szándék nélkül, ama feltevésben, hogy a képviselő testülettel szemben sérelem tapasztaltatott, utasítást foglalt magában a községi előjárásához intézeten. Emez indítvány azonban mellőzött s a képviselő testület elfogadott egy határozati javaslatot, amely nyilvánvalólag sértette a váci megyés püspököt, s éppen azért nem is lehet csodálkozni azon, hogy a püspök ur a szenvedett sérelem hatása alatt elégtételt kért a vármegye főispánjától, s a főispán az alispán útján felhívta a képviselő testületet a sérelem orvoslására nézve, jelezvén emel felhívásban, hogy a püspök csak azért nem fogadta a küldöttséget, mert a csongrádi plebános jelöltetése dolgában semmiféle irányban sem kívánt közrehatni. Midőn a képviselő testület ügyvéd felhívást tárgyalta, a képviselő testület ügyvéd tagjai egy emberként tiltakoztak az alispáni felhívás „megkövetelem” kitétele ellen s műfaháborodással az alispáni beavatkozást ellen is, s egyetértőleg azon ellenindítványt terjesztették elő, hogy érdemi határozat előtt közölje velük az alispán a püspöknek a főispánhoz intézett levelét, mert hiszen önként értetőleg ők a levelét tartalmától kívánják függővé tenni az elégtételadást. A közgyűlés ezen abszurd határozata megfeleltetvén, a folyó évi február hó 27-én tartott megyei közgyűlésen tárgyalatott az ügy, s ott, mert az állandó választmány a képviselő testület megdorgálásban kívánta részesíteni, ugyanezen idehaza nagy hangúnak ismert ügyvéd képviselő urak, sunyi alázatossággal, bűnbánólag könyörögtek a törvényhatósági bizottság előtt, hogy az ügy adassék vissza a képviselő testületnek, s ők garantírozni fogják a legteljesebb elégtételt. A törvényhatósági bizottság két szavazattöbbséggel megkönyörült a rimánkodó urakon, s az ügyet újabb határozathozatalra visszavonta.

Azt hiszi valaki, hogy a folyó évi április 11-én tartott községi rendes közgyűlésben ugyan ezen urak talán pártoló felszólalásaikkal tárogatták az elégtételt tárgyaló határozati javaslatot? Oh nem! Ezen urak szégyenlették volna ugyanazt megismételni, amitől Szentesen nem irtóztak, s részben el sem jöttek a közgyűlésre, részben pedig ezen ügy tárgyalása előtt távoztak a közgyűlésről.

Hogy ezen eljárás mily kitételekkel bélyegzhető, azt minden józanul gondolkozó ember saját felfogására bizzuk, úri tempónak, s úri

emberhez méltónak azonban nem tartjuk, mert nem az az úri ember, aki sérteni tud, hanem az az igazi úr, aki az elégtételadás elől nem zárkózik el, s midőn arról van szó, nem taktikázik.

HIREK.

— **Tisztújító közgyűlés.** A csongrádi katólikus földműves ifjúsági egyesület ma vasárnap délután 4 órakor tisztújító közgyűlést tart.

— **Léghajó Csongrádon.** Husvét másnapján délben óriási léggömb szállt el Csongrád fölött Szentes felé, melyet nem sok idő múlva, mint ezt többen látták, egy másik is követte. Az egyik léghajó, mint ezt a fővárosi lapok írják, német katonai léghajó volt és husvét első napján Berlin mellett szállt fel s utjában Csongrád felett is elvonulva Russor erdélyi községben szállt le. Ketten voltak rajta.

— **Lemondott a kurátor.** Justin Gergely kurátor állásáról lemondott s így a 20 korona 50 fillér évi díjazással járó egyházi állás üresedésbe jött.

— **Műkedvelő előadás.** F. hó 8-án, husvét másnapján tartotta műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságát a „Csongrádi iparosifjúsági közművelődési egyesület.” „A dalárdisták” című bohózatot adták. A közönség zsúfolásig megtöltötte az Erzsébet nagytermét, hol az előadás 9 órakor kezdődött. Általában sikerült volt a darab előadása. A női szereplők közül kitűnt Minik Jolánka, kinek játékát a közönség sok tapssal honorálta. Palásti Etelka és Csanádi Juliska játéka kellemesen hatott a közönségre. A férfi szereplők közül Bálint Ferenc, Palásti István és Simon Mihály álltak meg helyüket. Mindenesetre nagy kár volt, hogy néhány szereplő szerepmutatója az előadás színvonalát nagyban csökkentette. Mindazonáltal a közönség jól mulatott, ez a siker pedig nagy részben Robacsinszky Józsefnek, az egyesület vezetőjének az érdeme, kit az előadás után többször hívtak a reggeli órákig.

— **A Nestlé-féle gyermekliszt egy finom kétszersült por,** melynek főalkotórészt a legjobb, csiramentes alpesi tej képezi és mely, csak vízzel felforraltva, egy nagyon könnyen emészthető és erősítő tápszer nyújt csecsemők és gyermekek részére az elválasztás után, valamint felnőtt gyomorbetegségeknél is. Ezen tápszer 50 év óta az egész világon el van terjedve és az orvosok mint gyermekáplálékot, nevezetesen szoptatott gyermekeknek mint mellékáplálékot az elválasztás előtt és után mint átmeneti táplálékot a legmelegebben ajánlják. A Nestlé-féle gyermekliszt minden gyógyszerárban és droguériában a megállapított 1 K 80 fillér árban kapható. Próbadozást, prospektust, ingyenesen küld a francia-svájci Henri Nestlé cég főközlötte, Wien, I. Biberstr. 11. Magyar levelezés.

— **Vérengzések.** Mult vasárnap éjjel az ipar-területi korcsmban az ott mulatozók verekedést rögtönöztek, miközben Kádár László egy bicskával Galambos Antal iparos segédet megszurta. — A Magyar Király vendéglőben pedig Szánó Antal, mikor őt a pincér a vendéglőből kivezetni akarta, annak orrát hirtelen leharapta. — Ugyancsak vasárnap történt, hogy Palásti István Urbanicki Pált virtusságból egy téglával úgy fejbeütötte, hogy azt a vér mindjárt elborította.

— **Megkerült aranytárgyak.** Még a mult év decemberében történt, hogy Radics Etel sugárutcai lakostól egy arany gyűrűt és egy pár arany fülbevalót elloptak. A csendőrség most kinyomozta, hogy az arany tárgyakat egy Sz. Margit nevű cselédleány vitte el és oda adta szeretőjének, akinél azokat meg is találták. Feljelentették a bíróságnak.

— **Triesti Általános biztosító társulat** (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya utca 10. és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és legrégebbi biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t., baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, elmulasztás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, teliverek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság számára. A csongrádi ügynékség Rosenber Ede.

— **Elsúlyedt komp.** A nagyréti ártéren, a keramit gát mellett volt kis kompot csütörtökön a szél annyira tele hányta vízzel, hogy az elsúlyedt.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társulat

(Assicurazioni Generali) f. évi április hó 4-én tartott 80-ik közgyűlésén terjesztették be az 1911. évi mérleget. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1911. december 31-én érvénybe volt életbiztosítási tőkeösszegek 1,189,790,207 korona és 74 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 51,905,357 korona 81 fillére ruhtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 24,559,447 korona 87 fillérről 351,843,680 korona 02 fillérré emelkedett. Az életbiztosítottak oszlatékalapja 6,987,470 korona 49 fillért tesz ki. A tőbiztosítási ágban, beleértve a tükörüveg biztosítást, a díjbevétel 18,155,625,823 korona biztosítási összeg után 31,117,251 korona 84 fillér volt, miből 10,777,655 korona 29 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 20,339,596 korona 55 fillére ruhtott és ez összegből 14,714,913 korona 09 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 148,108,144 korona 98 fillér. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétel 1,494,546 korona 70 fillére ruhtott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 816,101 korona 49 fillért tett ki. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 5,133,335 korona 29 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2,339,844 korona 58 fillére ruhtott. Kérekért a társaság 1911-ben 45,723,647 korona 90 fillért és alapítási 1,063,798,459 korona 33 fillért fizetett ki. E kárterítési összegből hazánkra 211,795,053 korona 79 fillér esik. A nyereség-tartalékok közül, melyek összesen 23,957,883 korona 59 fillére ruhtak, különösen kimelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6,804,335 korona 18 fillért tesz ki, az értékpapírok árfolyamirányozására alakított tartalék, mely az idei átutalással együtt 14,962,260 korona 76 fillére ruhtott, továbbá felemelendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 2,031,287 korona 65 fillért tesz ki. Részvényenként 700 arany frank oszlaték kerül kihozásra. A társaság összes tartaléka és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 392,746,965 korona 47 fillérről 416,840,622 korona 40 fillérré emelkedtek, melyek közt az alábbiak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog-követelések 101,703,390 korona 60 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 36,489,996 korona 03 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 4,961,098 korona 36 fillér. 4. Értékpapírok 249,504,355 korona 85 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 19,182,014 korona 70 fillér. 6. Tárcaváltók 634,457 korona 05 fillér. 7. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 4,305,309 korona 81 fillér. Összesen 416,840,622 korona 40 fillér. Ezen értékekből 82 millió korona magyar értékekre esik. Ezen alkalommal arra utalunk, hogy az Assicurazioni Generali legújabb leányintézet, a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság Budapestén a kezességi és óvadék-, valamint az elmulasztás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítás, nemkülönben a versenylovak, teliverek és más értékesebb tenyészállatok biztosítását vezette be, mint új ágazatokat hazánkban.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin Könyvnyomdája.

Kiadó üzlethelyiségek.

Dr. Buk Hermannak piactéri házában három utcai üzlethelyiség és egy jégverem azonnal kiadó.

Csongrád község előjáróságától.

3161/1912. szám.

Hirdetmény.

A bukrosi birtokossági közgyűlés 10/912. szám alatt hozott határozata alapján azon birtokosok, akiknek 5 házrésznél kevesebb bukrosi illetőségük van, illetőségeiket akár kaszálónak, akár legelőnek használhatják, míg az 5 házrészben felüliek 2/3-ad részben kaszálónak, 1/3-ad részben legelőnek használnak.

Ennélfogva felhívjuk az 5 házrésznél kisebb illetőséggel bíró birtokosok, hogy a mikénti használat iránti bejelentéseket legkésőbb a f. évi április hó 18-ik napjáig, csütörtökig, a községi birtoknyilvántartónál annál inkább tegyék meg, mert az ezen határidő alatt nem jelentkező birtokosok illetőségei kizárólag legelőnek lesznek kiosztva.

Ezzel egyidejűleg felhívjuk a birtokosok, hogy úgy a kaszáló mint legelő után esedékes adók és felosztási költségeket legkésőbb a f. évi április hó 20-ig annál inkább fizessék be, mert akik ezt elmulasztják, azok a sorsszám húzásnál részt nem vehetnek, s az illetőség, akár kaszáló, akár legelő, a f. évre leendő használatra nyilvános árverésen fog eladani.

A kaszáló sorsszám húzása a f. évi április hó 21-én, hétfőn, délelőtt 9 órakor a községháza tanácstermében lesz megtartva.

Csongrádon, 1912. évi április hó 12-én.

Sólya Gyula
főjegyző.

Hegyi Antal,
bíró.

Üzlethelyiség. Polyák Ferenc házában, Nagymező-utca 1. sz. alatt egy üzlethelyiség kiadó.

Birtokeladás. Dr. Borsos Imrénének a szántó dűlőben lévő körülbelül 50 hold földje jutányos áron akár egy tagban, akár több részletben eladó. Értekezni dr. Kalmár Zoltán ügyvédi irodájában lehet. Szentesi-körút 37.

Keréktalpak és küllők

kaphatók Szegedi János kerékgyártó-mesternél Szentesen, az izraelita templom közelében.

Eladó föld. Heringer Mihálynak a vasút mellett lévő 10 hold patika földje eladó.

Alkalmi vétel. Más vállalat miatt két hold szőlő, szép gyümölcsös, az öreg szőlőkben, a tisztaoldalon, 2500 forintért 10 évi törlesztésre eladó. A vételhez most csupán 500 frt szükséges. Eladó továbbá egy modern sarkház olcsóért. Bővebbet Kossuth-utca 42. szám alatt a fűszerüzletben és Márkus János vendéglősnél lehet meg tudni, ahol szintén több bolthelyiség és két szobás lakások nagyon olcsón kiadatnak. A tulajdonos Jóna Dániel Budapest, Szigetvár-út 33. sz., levelekre válaszol.

129/1912 végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. járásbíróságnak 1912. évi 3327. számú végzése következtében dr. Kalmár Zoltán csongrádi ügyvéd által képviselt Szendrői László csongrádi bejegyzett kereskedő javára alperes ellen 1200 K s jár. erejéig 1912. évi február hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 691 kor. 70 fill.-re becsült következő ingóságok, u. m. vegyes bolti árucikkek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbíróság 1912-ik évi V. 64/6 számú végzése folytán 1200 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. évi január hó 30. napjától járó 6% kamatai eddig összesen 96 kor. 50 fill.-ben birólag már megállapított költségek erejéig, Csongrádon, a keresztény gözmalom ipar telepén leendő megtartására 1912. évi április hó 19-ik napjának dél előtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Csongrádon 1912. évi április hó 8 napján.

Pajor Zsigmond
kir. bir. végrehajtó.

Tanács és segítség!

azoknak, akik bármely okból támadt emésztési zavarokban, gyomorégésben, savtúltengésben, székrekedésben és gyomorfájásban és ezekkel kapcsolatos bajokban szenvednek, gyógyulást hoznak a ... már több mint 30 óta bevált ...

BRÁDY-féle GYOMOR-CSEPPEK
— ezelőt máriacelli cseppek. —

Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg K 1.60, kis üveg — 90 fill., 6 üveg K 5.40, 3 nagy üveget K 4.80, beküldése után küld franco

Brády K. gyógyszerára a „Magyar Király”-hoz Bécs, I., Fleischmarkt 2., Depot 5. Ügyeljünk a védjegyre, amely a máriacelli Szűz Máriát ábrázolja, a vöröszínű csomagolásra, s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és útasítsunk vissza minden utánzatot.

Eladó ház. Kozma Józsefnek, a Kossuth-Ferenc-út és Vasut-utca sarkán lévő 35. szám alatti háza, elköltözés miatt, szabadkézből eladó. Van benne négy szoba, két konyha, egy üzemhelyiség, három kamra, tágas udvar és jó kert. Értekezni lehet a tulajdonossal a helyszínen.

A mesterdálnok...

**Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert, ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van**

PALMA
kaucsuk sarok.

MINDEN NŐ SZERET

hatalmának vagyis szépségének fenntartására áldozni és helyesen teszi; hiszen azért nő, hogy szép legyen. Az elcsúfító vörös orr, szeplő, májfolt, mitesszer, pattanás, ráncok, foltok, minden arctisztatlanság és bőrlény eltávolítása kötelessége a nőnek, vétek volna rút arccal élni, ha van megbízható tökéletes ártalmatlan szer, mely szépséget teremt. — Általában a legjobban szeretik a

KRIEGER-féle szepítoszereket és pedig a

Kriegner-féle AKÁCIA-krém,

mely 2-3 nap alatt minden szépséghiányt gyökeresen eltüntet, teljesen ártalmatlan, fehérít, üdít, simít, szépít, fiatalít. **Ára 2 korona.**

Kriegner-féle AKÁCIA-szappan
kellemes illatú, tartós és üdítő hatású. **Ára 1 korona.**

Kriegner-féle AKÁCIA-puder

védi a bőrt a nap és szél befolyása ellen. Egy doboz **ára 1 korona.** (a)

Aki ezeket a kozmetikai szereket használja, annak nem kell vénüléstől tartania, szépségének hatalmát megtartja a legmagasabb korig. Kaphatók az összes gyógyszertárakban. Postai szétküldés naponta utánvétellel.

Kriegner gyógyszertár Budapest, Kálvin-tér.

Uj hentesüzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a Szentesi körúton, a Pikó Panna-féle házban, április 14-én, egy a mai kor igényeinek megfelelő

hentes üzletet

nyitok, hol naponta friss sertéshúsok és friss hentesárúk lesznek kaphatók.

Több évi tapasztalatom folytán azon helyzetben vagyok, hogy üzletem körébe vágó minden kivánalomnak pontosan megfelelek.

Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását s vagyok kiváló tisztelettel

Eke Imre
hentes-mester.

Egy fiút tanoncnak felveszek.

Egy OKOS fej

minden alkalommal

Dr. OETKER sütőporát használja á 12 f.

Teljesen higiénikus, orvosok által ajánlott élesztőpótló.

Használata által minden tészta nagyobb, lazább és könnyebben emészthetővé lesz.

Dr. OETKER-féle Vanilincukor á 12 f.

a legnemesebb fűszere minden tésztának, kakao és tea, csokoládé és krém, kuglupf, torta, pudding és tejszín, továbbá finom vagy porcukorral vegyítve mindennemű sütemény benintésére. Pótol 2-3 cső vaniliát. Ha fűszermag **Dr. Oetker vanilincukrot** 1 kgr. cukorral keverünk és ebből 1 vagy 2 teáskanálnyit 1 csésze teára öntünk, úgy egy illűnő aromájú, teljes italt kapunk.

Dr. Oetker sütőpora és vanilincukra minden fűszerekkel keverésben stb. kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellett van. Receptgyűjtemény ingyen!

Aki kellemes,

egyenletes meleg lakást óhajt,
az rendeljen tűzálló agyagból
... készült cserépkályhát ...

MAZURA VILMOS

cserépkályha, takaréktűzhely, fürdőkád, fertőtlenítő zománcozott falburkolat és minden e szak...

... mába vágó munka készítőjénél ...
Szentesen, a vasútfállomás mellett.

Eladó szőlők. Boda Márton tanító úrnak az úgynevezett „újszőlőkben“ egy 3 és egyharmad hold újszőlője, továbbá ugyancsak ehhez közel 1 és félhold teljesen eldöntött szőlője szabadkézből örök áron eladó. Ára felől értekezhetni Justh Gyula-utca 13. sz. a. lakásán.

Ugyan kérem!

miért halasztgatja szoba padlójának átfestését? mikor üzletemben van alkalmas, izlésének megfelelő árnyalatú, gyorsan száradó padló fénymáz, melyet olcsón lehet beszerezni.

Ezenkívül mindennemű ajtó, ablakok, szekrények, állványok stb. festésére ajánlom saját készítményű, tiszta lenolajkencével készített festékeimet, minden létező szín- és minőségben.

Festészetben mindenki szakszerű felvilágosítást díjtalanul nyerhet.

Tisztelettel

Cseh Pál
vas- és festékkereskedő.

GUTORI FÖLDES KELEMEN

aradi gyógyszerész által készített

Margit-Créme

legjobb arckenős mely 2-3 nap alatt ifjítja és szépíti az arcot

Margit-Créme egyedüli szer szappán, máj-

(Mitteser) ráncok, kiütések stb. ellen.

Margit-Créme pártatlan szer bőrpattanások, akné, arc- és

kezvörösödés, napbarnulás ellen.

Margit-Créme bőrpattanásos hatása abban

van, hogy bőrre kenve,

ez rögtön felveszi és ez okozza azon csodás átalakulást,

hogy egy szeplővel, vagy májfoltokkal fedett arc 2-3

nap alatt fehérre lesz.

Margit-Créme teljesen ártalmatlan, nem

zsíros, az arc nem lesz

fényes, az arc nappal is használható.

A Földes-féle MARGIT-CRÉME

ára: nagy tégely 2 kor., kis tégely 1 kor.

Margit-puder fehér, rózsá vagy créme

színben 1 korona 20 fillér.

Margit-szappan darabja 70 fillér.

— Csahis akkor valódi, ha minden doboz —

gutori FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész Arad, felirattal és címmel van ellátva.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Kapható: Barna Henrik, Berkovits Mór, és Lőw Adolf

urak gyógyszerüzében. (a)

Félix-gyógyfürdő

téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb forró kénes hőforrása, viz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában, csúsz (reuma) és köszvény ellen. Női betegségeknek ill. idült méh és petefészek, gyulladások, méh hurut, medencebeli sejtszövetlob és izzadmányoknál. Ivó-gyógy mód alakjában idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj- és epehólyag betegségnél, sárgaság és epeköveknek meglepő gyógyhatás. Tükör, kád, mór, szénsav és iszap fürdők.

1908. évben 8600 állandó fürdővendég.

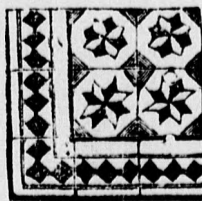
Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakószoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlap árak. Állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katona zene, tenisz pálya, gondozott sétautak. 200 holdas park. Május 1-től 16. vonat közlekedik naponta. Posta távirat, interurban telefon.

Curtaxe és zenedíj nincs. Prospektust küld az igazgatóság.

Masszirozó nő, ki orvosok előtt vizsgázott, nagy gyakorlattal bír, házakhoz ajánlkozik masszirozni.
Mészáros Ambrusné Csemegi-utca 45.

Ifjabb WALLA JÓZSEF

mozaik-, cementárú- és műkögyára, építési anyagok raktára.
Padló, falburkolás és betonépítkezési vállalat
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 15.

Márványmozaik-lapok, mintázott cementlapok, karmantyús betoncsövek, különféle műkőmunkák, granit-terazzó, betonmunkák, csatornázások, falburkolások, mettlachi lapok, keramit- és klinker-lapok, fayence-lapok.

Telefon szám:

76-36.

